

FREEDOM OF INFORMATION PHILIPPINES

CEBUANO VERSION

www.foi.gov.ph
foi.pco@gmail.com | foi@pco.gov.ph
(02)733-1102 ; (02)733-8665

FOI Philippines @foi_ph

Unsa ang EO Num. 2?

Niadtong Hulyo 23, 2016, gipirmahan ni Presidente Rodrigo Roa Duterte ang Ehekutibong Mando Num. 2, o mas nailhan sa pangalan na Ehekutibong Mando sa Kagawasan sa Pagkuha ug Impormasyon (FOI). Ginapasaligan niini ang mga konstitusyunal na katungod sa mga lunsuranon sa mga impormasyon adunay kalangkitan sa publiko.

Gilangkuban sa Ehekutibong Mando ang tanan nga opisina sa gobyerno, na ilalum sa Ehekutibong Sanga, lakip niini ang mga korporasyon na ginapanag – iyanan ug kontrolado sa gobyerno (GOCC) ug ang mga panggobvernong unibersidad ug kolehiyo (SUC). Gikinahanglan ni sa tanan nga ehekutibong departamento sa gobyerno, ahensiya, mga buhatan ug opisina na ginapubliko ang mga rekord ug taho, kontrata, transaksiyon, ug bisan unsang impormasyon na gikinahanglan sa usa ka miyembro sa katilingban, gawas lamang sa mga sensitibong impormasyon ug ang mga butang na makaapekto sa seguridad sa nasod.

Unsa ang FOI?

Usa ka hinungdanong mekanismong patukuranan alang sa pagsuporta sa paghimog bukas o abre sa mga kalihukanong administratibo sa gobyerno ang FOI EO. Pinaagi sa FOI, mahatagan ug gahum ang mga lungsuranon na muhimo ug pormal na hangyo nga makakuha ug mga impormasyong ginagunitan ug anaa sa gobyerno, gawas lang sa mga sensitibong ug mga hinungdanon datos na gilangkitan sa seguridad sa nasod. Katabang sa FOI ang makanunayong proaktibong pagpadayag sa mga impormasyon sa mga ahensiya na adunay kaakuhan na ipahibalo ang mga impormasyon sa diwa nga kini bukas ug klaro sa tanan.

Ang kagawasan sa pagkuha ug impormasyon ug sa usa ka hinungdanon nga bahin sa Plano sa Maayong Panggobvernong ni Presidente Duterte ug kini nakalinya sa mga kabag – uhan ug inisyatibo sa pagsuportar sa pagkahimong bukas, adunay tulubagon ug pagpakilaglabot sa mga lungsuranon sa pagpadagan sa gobyerno.

Kinsa ang mahimong makapangayo ug FOI?

Sa epekto sa FOI EO, ang si bisan kinsa nga lunsuranong Filipino mahimong maghimo ug paghangyo nga makakuha ug FOI. Isip pamaagi, ang banay nga nagapangayo ug FOI kinahanglan magpakita ug pamatuod sa pagka – ila (pananglitan: pasaporte, driver's license, SSS ID, ID sa pagboto,) nga ipakita sa paghangyo ug FOI.

Ang paghangyo ug FOI mahimong himuong sa bisan unsang opisina sa gobyerno na nailalum sa Ehekutibong Sanga, kauban apan dili limitado sa nasudnong panggobvernong ug sa tanang opisina, mga departamento, buhatan, mga instrumentaliti, apil ang mga korporasyong ginatag – iyanan ug kontrolado sa gobyerno, ug ang mga panggobvernong unibersidad ug kolehiyo.

Adunay bay dili makapahimulos sa FOI?

OO! Ang mga musunod mao ang dili makapahimulos o ang walay labot sa katungod nga makakuha ug impormasyon, nga ginaila sa konstitusyon, nagalihok na balaod o hurisprudensiya:

1. Impormasyon sakop sa pribelihyong ehekutibo;
2. Prebelihiyadong impormasyon na may kalabutan sa nasudnong seguridad, paghukom o internasyunal na pagpakilaglabot;
3. Impormasyong mahitungod sa pag - implementar sa mga balaod ug proteksyon sa publiko ug personal na kaluwasan;
4. Impormasyong ginahunahuna na kumpidensiyal alang sa proteksyon sa kinabuhing pribado sa mga lungsuranon ug ubang indibiduwal sama sa mga menor de edad, mga biktima sa krimen, o mga ginaakusahan;
5. Mga impormasyon, dokumento, o mga rekord o taho na ginaila tungod sa opisyal na katakos ug ginaisip na kumpidensiyal, lakpahibaaip niini ang mga gisumite o gibuklad sa mga entidad sa mgaa ahensiya sa gobyerno, tribunal, kalupnan o mga opisyales, may kalabutan sa ilang pagbuhat sa ilang mga buluhaton, o sa mga gihimong pagsusi o imbestigasyong ginahimo sa isip pagbuhat sa ilang administratibong gahum, regulatory o hudisyal na pamaagi.
6. Makadaot nga mga naunang pagbukhad sa mga impormasyon
7. Mga rekord o taho sa mga paghusay sa korte, nga subay sa balaod o may kalabutan sa lagda ug regulasyon na ginaisip na kumpidensiyal o prebilihiyado;
8. Mga butang nga ginahunahuna na kumpidensiyal sa balaod sa pagbangko ug pinansiya ug mga balaod na ilang ginatul - id;
9. Ug uban pang mga eksepsiyon sa mga katungod sa pagkuha ug impormasyon sa mga balaod, hurisprudensiya, mga lagda ug regulasyon.

Para makakuha ug makakuha ug dugang impormasyon,
bositaha ang among websayt: www.foi.gov.ph

Unsaon pagkuha ug hangyo sa FOI?

Isulat ang imong hangyo.

Siguraduhong isulat ang imong tibuok pangalan, numero sa telepono/adres ug maghatag ug kopya sa iyong balido na ID na gihatag sa gobyerno isip pamatuod – ilhanan. Mahimong gamiton ang naandan na Pormularyo sa Paghangyo ug impormasyon, o ipadala ang inyong mga hangyo gamit ang eFOI portal (www.foi.gov.ph).

Hubita ang impormasyon nga gusto nimong makuha.

Mahimong kamong muhangyo sa mga musunod na dokumento sumala sa EO Num. 2: mga impormasyon, opisyal na taho o rekord, publikong taho, dokumento ug papeles na may kalabutan sa mga opisyal na buluhaton, transaksiyon, o mga paghukom, lakin ang mga datos sa pagpandukiduki sa gobyerno na gigamit isip usa ka basehan sa paghimo ug mga balaudnon, pinasukad sa mga gihimong eksepsiyon nga gikinahanglan aron maproteksyonan ang mahinungdanong interes, publiko man o pribado.

Pilia unsang paagi ang gamiton ingong komunikasyon.

Pilia kung sa unsang paagi ka makontak aron mapahibalo ang istatus sa imong gihangyo ug kung sa unsang paagi nimo dawaton kung ikaw tigutan sa pagkuha ug maong mga impormasyon.

Unsa ka dugay ang proseso?

Sumala sa FOI EO, ang naandan na panahon sa pagproseso ana sa kinse (15) ka adlaw sa pagtrabaho. Sa panahon niini, kinahanglan nga ikaw makiglabot sa ilaha pinaagi sa imong gipili nga klase sa komunikasyon.

Kung tugutan ka sa imong gihanyo (request), mahimo nimong dawaton ang mga dokumento pinaagi sa regulat na koreo o email o hangyuon na inyong kuhaon ang mga dokumento sa opisina nga imong gina – aplayan, Kung kamo wala gitugutan, kinahanglang ipahibalo sa inyo sa ahensiya kung nganong naulahi o kung ngano wala gitugutan ang inyong gihangyo.

Sa ubang kaso, mahimong kinahanglanon sa ahensiya ang dungag na panahon sa pagtuon sa inyong mga hangyo ug ipahibalo sa inyo ang dungag na panahon sa pagproseso nga muabot sa baynte (20) ka adlaw sa pagtrabaho.